

28. Pátá, šestá a sedmá pečeť

Zj 6,9-11:

- 9 Když Beránek rozlomil pátou pečeť, spatřil jsem pod oltářem ty, kdo byli zabiti pro slovo Boží a pro svědectví, které vydali.
 10 A křičeli velikým hlasem: "Kdy už, Pane svatý a věrný, vykonáš soud a za naši krev potrestáš ty, kdo bydlí na zemi?"
 11 Tu jim všem bylo dáno bílé roucho a bylo jim řečeno, aby měli strpení ještě krátký čas, dokud jejich počet nedoplní
 spolumužníci a bratři, kteří budou zabiti jako oni.

Z mnoha důvodů se jedná o symbolický text. Zaprvé, text hovoří o duších pod oltářem při rozlomení páté pečeti. Jaký oltář se myslí? Ve svatyni byly dva oltáře. Na nádvoří vně svatyně byl zápalný oltář, na kterém byla obětována zvířata a některé jejich části spáleny. Dým z těchto obětí vystupoval nad město. Druhý oltář byl kadidlový oltář, který byl uvnitř svatyně. Na něm nebyla obětována zvířata. Kněží vzali hořící kadidlo ze zápalného oltáře a přenesli jej na kadidlový oltář, kde prováděli službu. Jaký oltář se v textu myslí? Je v tom důležitý rozdíl zejména kvůli výskytu duší, neboť kadidlový oltář uvnitř svatyně symbolizuje nebeskou část svatyně. Svatyně byla provedena podle nebeského vzoru, podle nebeské svatyně. Vnější nádvoří reprezentovalo činnosti prováděné na Zemi – to uvidíme ještě jasněji v dalších kapitolách. Je tedy důležité vědět, jestli duše pod oltářem jsou v nebi nebo na Zemi. Tuto otázku promýšleli mnozí učenci.

Chtěl bych zdůraznit, že duše jsou pod oltářem. Pouze zápalný oltář má něco významného, co se odehrává u jeho základu. Ze zvířat, která byla obětována na vnějším nádvoří chrámu, se odstraňovala krev. Zvíře se zabilo a nechala se z něho plně vytéci krev. Tato krev vytékala do misky a následně byla vylita na základ oltáře. Zj 16,6 udává zajímavou poznámku, když používá stejné řecké slovo, které je užito pro vyjádření vylití krve na základ oltáře: „Těm, kdo prolili krev svatých a proroků, dal jsi pít krev; stalo se jim po zásluze!“

Slovo prolít v originále doslova znamená vylít. Je to stejné slovo, jaké se používá ve chrámové službě při vylití krve oběti k základu oltáře. Oni vylili krev svatých a proroků. Tento koncept vylití krve je použit jako scénérie pro zabití Božích lidí, pro jejich pronásledování kvůli jejich věrnosti. Krev člověka a krev zvířete je zdrojem života. Když je tato krev vylita, člověk nebo zvíře umírá. V Gn 4 se o krvi Ábela říká, že křičí ze země k Bohu. Prolitá krev duší pod oltářem je vlastně scéna mučednictví. Proč je zde mučednictví dáváno do spojitosti se svatyní? Již dříve jsme se zmínili o textu J 16,2 „přichází hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím uctívá Boha (provádí obětní službu Bohu)“. Tento svatyněový popis je jazykem pronásledování a mučednictví.

Vypovídá to něco o stavu těch, kteří zemřeli? Zaprvé je jasné, že tyto zabití duše nejsou v nebi. Někteří lidé si myslí, že když zemrou lidé uctívající Boha, jdou přímo do nebe. Tento názor je sice velmi rozšířený, Bible jej však nesdílí. Na podporu učení lidí v nebi se často používá tento text o duších ze Zj 6. Tito lidé říkají, že tento oltář musí být v nebi, a proto jsou tyto lidé v nebi. Ve skutečnosti je však v textu míněn zápalný oltář, který symbolizuje události, které se odehrávají zde na Zemi. Z toho důvodu tyto duše nejsou v nebi. Symbolicky se popisuje to, že na zemi lidé volají k Bohu, stejně jako krev Ábela křičela k Bohu.

Zadruhé, Zj 20,4 nám říká, kdy bude ve skutečnosti mučedníkům navrácen život: „Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud. Spatřil jsem také ty, kdo byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, protože nepoklekli před dravou šelmou ani jejím obrazem a nepřijali její znamení na čelo ani na ruku. Nyní povstali k životu a ujali se vlády s Kristem na tisíc let.“

Zde je popis mučedníků, těch, kteří byli státi pro svědectví Ježíšovo a slovo Boží. Stejná slova jsou použita ve Zj 6,9.10. Kdy povstanou k životu? Na začátku tisíciletí po Kristově návratu. Tento děj leží tedy v budoucnosti. Ti, kteří byli zabiti nebo zemřeli pro svoji víru, nejdu bezprostředně potom do nebe. Odpočívají v hrobech do druhého příchodu Ježíše Krista. Na začátku tisíciletí povstanou k životu, aby žili a prováděli soud spolu s Kristem v nebeských příbytcích. Do této doby tyto zesnulí věrní zůstávají v Boží péči, jsou však ve stavu nevědomí a nevědí nic o událostech, které se dějí. Ve Zj 6 se jedná o symbolický popis. Tak jako Ábelova prolitá krev křičela k Bohu. Je nespravedlivé, že lidé, kteří jsou Bohu věrní, by měli být pronásledováni, křivě

souzení a zabiti. Stali se mučedníky kvůli hlásání evangelia a Bůh ví o jejich smrti. Tato nespravedlnost volá k Bohu a žádá soud a odplatu.

Termín slovo Boží a svědectví Ježíšovo ve Zj 6,9.10 ukazuje, že tyto duše pod oltářem zemřely, neboť byly věrné výzvám evangelia. K Bohu zaznívá poselství: „Kdy už (za jak dlouho), Pane svatý a věrný, vykonáš soud a za naši krev potrestáš ty, kdo bydlí na zemi?“ Mučedníci se ptají, za jak dlouho bude vykonána spravedlnost. Výraz „za jak dlouho“ má v SZ dlouhou historii. Opakovaně se používal při popisu zničení Jeruzaléma. **Ž 79,5.6.10:**

5 Dlouho ještě, Hospodine? Chceš se pořád hněvat? Bude tvoje rozhorlení planout jako oheň?

6 Vylej svoje rozhořčení na pronárody, jež neznají se k tobě, na království, která nevzývají tvoje jméno;

10 Proč by měly pronárody říkat: "Kde je ten jejich Bůh?" Kéž by pronárody poznaly před naším zrakem pomstu za prolitou krev tvých služebníků.

V tomto Žalmu je vidět paralela k textu ve Zj 6. Zvolání „jak dlouho“, zvolání po pomstě, po změně nespravedlivé situace. Žalm 79 mluví o zničení Jeruzaléma. Podobnou tematiku najdeme také v Abk 1,2. Termín „jak dlouho“ se také nachází v apokalyptických proroctvích v Da 8,13 a Da 12,6.7. V Danielovi se nachází proroctví, které říká, že jak bude čas postupovat, zvolání „jak dlouho“ bude sílit. Je to výkřik protestu nad pronásledováním. Svatí si přejí, aby byli očištěni v pozemských soudních procesech. Byli věrní, a přesto jsou obviněni a odsouzeni, a proto volají „jak dlouho“.

Ve Zj 6 tento výkřik patří do pozdější doby než je doba čtyř jezdců, neboť to předpovídá dlouhou historii problémů a utrpení, pronásledování a nespravedlnosti. Je mnoho mučedníků, kteří křičí k Bohu. Přichází však ještě před závěrem pozemské historie. Je to čas, ve kterém Bůh ještě nesoudí. Jinými slovy, předadventní soud ještě nezačal.

„Kdy už, Pane svatý a věrný, vykonáš soud a za naši krev potrestáš ty, kdo bydlí na zemi?“ Výraz „obyvatelé země“ je ve Zjevení častý, označuje technický termín pro „zlé“, pro lidi, kteří odmítají evangelium, kteří pronásledují Boží lid. Výraz „obyvatelé země“ se dále nachází např. v Zj 8,13. Spojitost mezi Zj 6,10 a 8,13 je velice důležitá pro studium polnic, kterému se budeme věnovat později. Duše tedy volají po soudu nad těmi, kdo obývají zemi, nad zlými lidmi a nad těmi, kteří pronásledovali Boží lid.

Zj 6,11: „Tu jim všem bylo dáno bílé roucho a bylo jim řečeno, aby měli strpení ještě krátký čas, dokud jejich počet nedoplní spolumužníci a bratři, kteří budou zabiti jako oni.“

Všem, každé duši pod oltářem bylo dáno bílé roucho. Opět se jedná o symbolický jazyk. Co je to za bílé roucho? **Zj 3,4.5:**

4 Přece však máš v Sardách několik osob, které svůj šat nepotřísnil; ti budou chodit se mnou v bílém rouchu, protože jsou toho hodni.

5 Kdo zvítězí, bude oděn bělostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž přiznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly.

Bílé roucho je tedy oděv těch, kdo byli spaseni. Další text na toto téma je Zj 7,9.13, kde velké množství lidí vychází z velkého souzení a jsou oblečeni do bílého roucha. Je to paralela k páté pečeť, k lidem, kteří byli zabiti pro svoji věrnost.

Co se tedy odehrává v tomto textu, kde jsou mrtví lidé, kteří dostávají bílá roucha spasených? Zdá se mi, že se v tomto textu popisuje jistota toho, že tito mrtví jsou spaseni. To, že dostávají bílá roucha, je v symbolické řeči ujištění, že mají věčný život. Pokud mrtví lidé skutečně neví nic, tak jak to učí Písmo, potom co se chtělo vyjádřit touto scénou dávání bílého roucha mrtvým? Není to nic jiného, než předadventní soud. Před koncem bude Bůh soudit každého člověka, který kdy žil na Zemi. Proto nejdou spravedliví mrtví přímo do nebe a nespravedliví nejdou přímo do pekla. Je to proto, neboť ještě nebyl vykonán soud. V soudu před příchodem Ježíše Krista bude rozhodnuto, jaký věčný úděl obdrží každý člověk. Bílé roucho ve Zj 6,11 znázorňuje verdikt v předadventním soudu nad těmito mrtvými. Bude se konat závěrečný soud nad živými lidmi? Ano. O tom

mluví druhá polovina knihy Zjevení, kde jsou všichni lidé na Zemi voláni k soudu. Zazní velké volání k rozhodnutí, jestli chtějí následovat Boha či nikoli. Bude to poslední rozhodnutí, které způsobí, že se každá osoba na Zemi navěky přiřadí na jednu nebo druhou stranu.

Zde je však popsána událost, která se odehrává o něco dříve než nastane konec. Když případy mučedníků budou posuzovány na soudu, bude vyřčeno rozhodnutí, že byli věrni evangeliu a že budou zachráněni navěky. Povšimněme si, že potom, co jim byla dána bílá roucha, jim bylo řečeno, že mají odpočívat ještě malý čas. Řečtina říká „odpočívat malý čas více“.

Iz 57,1.2 má podobný koncept pro slovo odpočívat:

- 1 Spravedlivý hyne a není nikoho, kdo by si to bral k srdci. Zbožní muži bývají smeteni a nikoho nezajímá, že byl spravedlivý smeten zlem.
- 2 Pokoje dosáhne ten, kdo jde správnou cestou. Odpočine na svém loži (ve smrti).

Odpočinkem je zde míněn odpočinek smrti.

Odpočívat o něco déle, čekat o něco déle ve smrti, čekat na co? To je velká otázka. Je zde jeden z největších exegetických problémů v knize Zjevení. **Zj 6,11:**

„Tu jim všem bylo dáno bílé roucho a bylo jim řečeno, aby měli strpení ještě krátký čas, dokud jejich počet nedoplní spolumužníci a bratři, kteří budou zabiti jako oni.“

Zde se naznačuje, že tito mučedníci musí čekat o něco déle na své vzkříšení, dokud nebude zcela naplněn počet mučedníků. Jinými slovy to naznačuje, že v lidských dějinách existuje určitý počet mučedníků a dokud se toto číslo nenaplní, konec nepřijde. Zní to zajímavě, avšak to, tento text přesně neříká. Je třeba zdůraznit, že slovo „počet, číslo“ není v řeckém textu, vyskytuje se sice v mnoha překladech, není však v řeckém originále. Důvodem, proč překladatelé doplňují překlad slovem „číslo“ je předpoklad, že pisatel Zjevení měl na mysli počet všech mučedníků.

Odkud přišel tento předpoklad? Z židovské apokalyptiky. Je to série písemností, která líčí apokalyptické scény jako kniha Zjevení, ve které se uvádí, že je určitý přesný počet mučedníků, který se musí naplnit, aby přišel konec. Někteří badatelé a překladatelé předpokládají, že se o tom mluví i zde ve Zj 6,11. Pro tento přístup svědčí paralela s kapitolou 11, kde svatí v bílých rouchách vycházejí z velkého soužení, je jich nespočet, nikdo je nemůže spočítat.

Doslovný překlad Zj 6,11 zní „dokud spolumužníci a jejich bratři, kteří budou zabiti, jako oni byli, nebudou naplněni (učiněni úplnými)“.

V řečtině je tedy tento text odpovědí na otázku „do kdy, jak dlouho“. Odpověď je „dokud jejich spolumužníci nebudou učiněni úplnými“. Tento koncept úplnosti je založen na řeckém slově, jehož kořen znamená naplnit. Je používán v celém NZ. Lidé mohou být naplněni silou, dovednostmi (být naplněn duchem znamená mít určité kvality, dovednosti), čas může být naplněn (když vyprší čas, dosáhne se konce). Toto slovo může být použito pro dokončení úkolu, např. ve 2 Tm 4,6-8 Pavel říká, že přišel čas jeho odchodu (dokončím svůj běh). Možná zde svatí myslí, že se musí dokončit jejich běh. Toto slovo může být také poukaz na charakter. Aby byli svatí úplní, kompletní, může znamenat to, že musí být dokončen jejich charakter. Zj 19,7.8:

- 7 Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho choť se připravila
- 8 a byl jí dán zářivě čistý kment, aby se jím oděla." Tím kmentem jsou spravedlivé skutky svatých.

Zde jsou Boží lidé oblečeni do čistých rouch. Čisté roucho a spravedlivé skutky svatých mohou znamenat ve Zj 6,11, že svatí, kteří byli zabiti, musejí čekat, dokud jejich spolumužníci nedosáhnou určité úrovně poslušnosti Bohu, určité kvality charakteru.

Je těžké vědět přesně, co tento text míní. V kontextu se však ukazuje, že zkušenost spolumužníků je podobná zkušenosti duší pod oltářem. Zdá se, že to, co se má dokončit, naplnit, není určitá kvalita života, ale ve skutečnosti jejich smrt. Zdá se, že překladatelé použili slovo počet, i když není uvedeno v originále, z toho

důvodu, že tento text znázorňuje myšlenku, že až bude naplněn určitý počet mučedníků, přijde konec. Ne, že by se sami mučedníci zapojili do konce, ale v tom smyslu, že Bůh má pod kontrolou dějiny a když se naplní určité události, konec přijde.

Křik mučedníků přichází k Bohu i ve Zj 8,3.4:

3 Jiný anděl předstoupil se zlatou kadidelnicí před oltář; bylo mu dáno množství kadidla, aby je s modlitbami všech posvěcených položil na zlatý oltář před trůnem.

4 A vystoupil dým kadidla spolu s modlitbami posvěcených z ruky anděla před Boží tvář.

K Bohu stoupá dým z kadidla a modlitby svatých, i „volání jak dlouho“. Polnice jsou ovlivněny těmito událostmi páté pečeti. Nějakým způsobem mají polnice co do činění s modlitbami svatých. Když vystoupí k Bohu, Bůh na ně odpovídá.

Na Zemi jsou dvě skupiny lidí – ti, kdo pronásledují a ti, kdo jsou pronásledováni. Uskutečňují se dvě žně. Ve čtyřech jezdcích vidíme seskupování lidí, kteří odmítají evangelium. V 5. pečetě však vidíme mučedníky a jejich spoluslužebníky; až se naplní jejich plný počet, přijde konec.

Pokud se chceme podívat na tuto 5. pečeť z historického pohledu, uvidíme v ní dvě fáze. První polovina této pečeti se uskutečňuje v době po čtyřech koních, avšak před časem konečného soudu. Bylo by to někde mezi morem čtvrtého koně a začátkem soudu. To, že lidé dostanou bílé roucho během této pečeti také ukazuje na začátek předadventního soudu, který předchází soudu živých popisovaném např. ve Zj 18 a dalších textech.

Pokud přemýšlíme v kontextu křesťanských dějin, potom pátá pečeť zapadá do doby mezi středověkem a časem předadventního soudu, do kterého jsme již vstoupili. V páté pečetě se události pohybují směrem ke konci, což nás přivádí k pečetě šesté.

Zj 6,12-17

12 A hle, když rozlomil šestou pečeť, nastalo veliké zemětřesení, slunce zčernalo jako smuteční šat, měsíc úplně zkrvavěl

13 a nebeské hvězdy začaly padat na zem, jako když fík zmítaný vichrem shazuje své pozdní plody,

14 nebesa zmizela, jako když se zavře kniha a žádná hora a žádný ostrov nezůstaly na svém místě.

15 Králové země i velmoži a vojevůdci, boháči a mocní - jak otrok, tak svobodný, všichni prchali do hor, aby se ukryli v jeskyních a skalách,

16 a volali k horám a skalám: "Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým!"

17 Neboť přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?

Tato pečeť vychází ze starozákonních obrazů, ve kterých se mluví o „dnu Hospodina“. Velký a konečný soud v dějinách Země se ve SZ nazývá den Hospodinův. Tento obraz se nachází např. u Ez 32 ve vztahu k Exodu. Obraz dne Hospodinova se používá také při popisu pádu Izraele např. u Ám 8,8.9. Je jím použit také popis pádu Judy v Jr 4,24-27. Den Hospodina popisuje také zničení Božích nepřátel v Iz 34,4, Iz 13,10-13, Na 3,12, Ez 38,19-20. Tyto pasáže používají symboly, které jsou použity také ve Zj 6. Tyto obrazy jsou ve vztahu k zlořečení smlouvy. Konečný důsledek života bez Boha je ten, že lidé budou stát před závěrečným Božím soudem, tak jak je to popsáno ve výše uvedených pasážích.

Tyto texty o dnu Hospodinově jsou použity také v NZ. Tento jazyk je použit ve vztahu ke kříži Ježíše Krista, ve vztahu k Letnicím v Sk 2, kdy Duch Svatý sestoupil v moci, Petr káže z Jl 2, což je text mluvící o dni Hospodinově. V NZ je den Hospodina popsán také ve vztahu k druhému příchodu Ježíše Krista, což nacházíme také ve Zj 6. Paralelu k Zj 6 tvoří Mt 24,29: „Hned po soužení těch dnů se zatmí slunce, měsíc ztratí svou zář, hvězdy budou padat z nebe a mocnosti nebeské se zachvějí.“

Toto je jazyk Iz 13, Iz 34, Ez 32, Jl 2 a dalších textů o dnu Hospodinově.

Zj 6 nás zavádí do doby velmi blízké závěru dějin Země. Text šesté pečeti se dá přirozeně rozdělit na dvě části – Zj 6,12-14 a 15-17. V první části je velice zajímavý jazyk. Je to série šesti bodů. V textu jsou dvě zemětřesení.

Nejdříve je velké zemětřesení, a potom se mluví o tom, že každý ostrov a každá hora nezůstaly na svém místě. Přinejmenším v popisu jsou tyto dvě zemětřesení odděleny sérií nebeských znamení.

Celkem jsou v textu čtyři nebeská znamení – slunce, které zčerná, měsíc, který zrudne, nebeské hvězdy, které padají na Zemi a samotná nebesa, která se rozdělila jako když se svine svitek.

Jak máme chápat tyto obrazy? Jsou doslovné nebo v nějakém smyslu duchovní? Samozřejmě, že ve SZ byly tyto obrazy dne Hospodina používány tak, že se mají stát v důsledku nevěrnosti lidí a Božího soudu. Domnívám se, že tyto obrazy mohou být na tomto místě chápány doslovně. V řečtině podporuje tento názor jedno slovo, které se v textu opakovaně vyskytuje - slovo „hós“, který se většinou překládá výrazem „jako“.

V tomto popisu se říká, že slunce zčernalo jako sluneční šat, měsíc se změnil jako v krev, nebeské hvězdy začaly padat na zem jako když fíkovník zmítaný vichrem shazuje své pozdní plody, nebesa zmizela jako když se zavře kniha. V řečtině toto slovo „jako“ zpravidla navozuje metaforu, ve které je něco doslovného přirovnáváno k něčemu obraznému nebo duchovnímu. To naznačuje, že by se slunce, měsíc, hvězdy a nebe měly chápat doslovně. Těmto nebeským tělesům se stanou určité věci, které jsou popsány obrazným jazykem, neboť jazyk někdy těžko vyjadřuje skutečný děj. Takže slunce zčernalo jako smuteční šat, měsíc se nestane krvavým, ale zrudne jako barva krve, hvězdy padají na Zem jako když fíkovník shazuje listí, možná bude pád roje meteoritů, který bude naprosto viditelný, nebesa se rozdělila jako když se svine svitek, nebe tedy nabídne děsivou podívanou, atd.

Text tedy popisuje doslovný děj v nebesích a na nebeských tělesech. O co se tedy jedná? Je zajímavé, že mezi verši 13 a 14 je určitý rozpor. Události jsou stále děsivější. Zčernávající slunce, rudý měsíc, padající hvězdy z nebe – to nejsou obvyklé věci, které se stávají znovu a znovu. V 18. a 19. století bylo mnoho překvapujících událostí, které mnozí lidé označovali za naplnění proroctví Zj 6,12.13. V roce 1780 byl neuvěřitelně tmavý den zejména v Severní Americe, kdy byla po celý den taková tma, že se zvířata vrátila domů, neboť si myslela, že už je noc, kohouti neustále kokrhali atd. V tu noc měsíc tak zrudnul, že vypadal jako krev. V roce 1833 se udál tak velký pád meteoritů, který byl tak děsivý a působivý, že se v novinách začalo psát, jestli to není znamení konce světa.

Je zajímavé, že Bůh použil tyto události, aby podpořil velký nárůst zájmu o studium proroctví. Ve Zj 6,14 je však ještě něco daleko překvapivějšího – celá nebesa se svinou jako svitek. Toto se samozřejmě zatím neodehrálo. Naznačuje to, že tato nebeská znamení, která měla určitou předehru v minulosti, speciálně ukazují na události těsně před koncem. To, co se stalo v roce 1780, 1833 podpořilo studium proroctví, podpořilo to zájem lidí o dobu konce a o Bibli. Šestá pečeť však ukazuje na události, které se stanou těsně před druhým příchodem Ježíše Krista.

Obsahuje tento text nějaké duchovní naučení nebo se jedná pouze o popis historie? V souvislosti s touto otázkou uvedu několik SZ textů:

Iz 54,10: „I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky, moje milosrdenství od tebe neustoupí a smlouva mého pokoje se nepohne, praví Hospodin, tvůj slavitel.“

Tyto obrazy a symboly jsou nám dány proto, aby až přijde takový den, aby nám připomínaly tyto texty milosrdenství našeho Boha, který se v takovém dnu postará o svůj lid.

Na 1,5-8:

5 Hory se před ním třesou, pahorky se zmítají, země před jeho tváří se vzdouvá, svět a všichni, kteří na něm bydlí.

6 Kdo odolá jeho hroznému hněvu? Kdo obstojí před jeho planoucím hněvem? Jeho rozhořčení sálá jak oheň, skály se před ním drolí.

7 Hospodin je dobrý, je záštitou v den soužení, zná se k těm, kteří se k němu utíkají.

8 Valící se povodní učiní konec tomuto místu, tma bude pronásledovat jeho nepřátele.

V tomto textu u proroka Nahuma vidíme popis rozhodujících událostí ve SZ dobách. Když se začnou dít tyto události, přichází ujištění, že Bůh nikdy neopustí svůj lid.

Ve Zj 6,15-17 vidíme události samotného druhého příchodu Ježíše Krista. Ti zlí, když vidí Beránka na jeho trůnu, když vidí přicházejícího Ježíše, křičí ke skálám a horám, aby na ně padly. Zdá se, že je to jazyk samotného druhého příchodu, který nám poukazuje na velmi důležitou otázku na konci této pasáže: „Neboť přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?“ Tato otázka uvozuje Zj 7, kterému se budeme věnovat v další přednášce.

Tato otázka se však pokládá také nám. Budeme moci obstát v tento velký den? Až Ježíš přijde, budeme připraveni?

Sedmá pečeť je popisována pouze v jediném verši. Zj 8,1: „A když Beránek rozlomil pečeť sedmou, nastalo na nebi mlčení téměř na půl hodiny.“ Co tento verš říká? Vypadá to jako klid po bouři. Je po ničení a zmatku, jezdci nahánějící hrůzu jsou minulostí, větry přestaly vát, nastal klid...

Existují čtyři možné interpretace: Může to být Boží mlčení, neboť se nyní naplno a s konečnou platností uplatnila Boží spravedlnost. Někteří komentátoři spojují Iz 62,1.2 s tímto textem.

Může to však také odpovídat klidu na počátku. Gn 1 uvádí, že před stvořením byla na Zemi temnota a ticho.

Možná je toto ticho nového stvoření. V židovské apokalyptice se tento motiv často vyskytuje. Uvádí se tam, že Bůh přivede Zemi ke klidu a začátku nového stvoření.

Možná je to také ticho udiveného vesmíru, který se dívá na zkázu zlých. Je to jistě kontrast ke hlasům ve Zjevení 5, kdy se rozeznávají hlasy chválící Beránka, když přebírá knihu.

Možná je to také ticho soudní síně, když se otevřela kniha. Člověk je málokdy tak tichý, jako když soudce předčítá rozsudek. Nikdo nechce propást jeho slova.

Nevíme jistě, jak máme rozumět této sedmé pečetí. Zdá se, že to je po Ježíšově druhém příchodu a je to buď klid během milénia, nebo klid nebeského míru na konci milénia, kdy je celý vesmír v harmonii.

Jaké je duchovní naučení, které si můžeme vzít z 5., 6. a 7. pečetí. Např. mučedníci, kteří následují Ježíšova příkladu. Tak jako byl Ježíš umčen na kříži, tak také mučedníci v páté pečetí mají svůj „kříž“. Snad se to nestane také nám, ale pokud ano, víme přinejmenším, že můžeme následovat vzoru našeho nebeského Pána. Možná zemřeme tak jako Ježíš. Ježíš však byl vzkříšen z mrtvých, neboť byl ospravedlněn. Stejně tak i my budeme ospravedlněni a vstaneme z mrtvých.

Poselství těchto pečetí je, že se přiblížil konec, přiblížilo se také ospravedlnění a také Boží království.